

A MADÁSZSZ tagszervezetek véleménye az Új Nemzeti Drogstratégiához

A Nemzeti Drogmegelőzési Iroda és az Új Nemzeti Drogstratégiát Előkészítő Munkacsoport 2011. június 15-17 között Regionális Műhelykonferencia sorozatot rendezett az Új Nemzeti Drogstratégiára vonatkozó elképzelések megvitatása, illetve az azzal kapcsolatos javaslatok összegyűjtése érdekében. Ennek kapcsán Grezsa Ferenc, a Nemzeti Drogmegelőzési Iroda, és az Új Nemzeti Drogstratégiát Előkészítő Munkacsoport vezetője felkérte a „drogproblémák jelenségek köre kapcsán illetékességgel rendelkező szakmai / társadalmi szervezeteket, hogy jelenlétükkel, közreműködésükkel segítsék elő a minél szélesebb szakmai / társadalmi egyetértésen nyugvó új drogstratégia megszületését”.

A fenti felkérésre reagálva a Magyarországi Drogprevenációs és Ártalomcsökkentő Szervezetek Szövetsége (MADÁSZSZ) részt vett a műhelykonferencián, és igyekezett a tagszervezetek álláspontját közvetíteni. Ennek érdekében a tagszervezetek körében június első hetében egy kérdőíves gyorsfelmérést készítettünk arról, hogy a 2009. decemberében az országgyűlés által elfogadott Nemzeti Drogstratégiában megjelenő főbb fejlesztési célkitűzéseknek, továbbá - a KKB 2011. május 25-ei ülésének napirendi pontja között is megjelenő Btk módosítás kapcsán - a „Büntetőpolitikai eszközök erősítése a kábítószer-fogyasztás visszaszorítására” céltételezésnek a tagszervezetek körében milyen a támogatottsága. Az alábbiakban azt mutatjuk be, hogy a vizsgált céltételezéseknek fontosság illetve megvalósíthatóság tekintetében milyen erőssorrendje bontakozott ki a MADÁSZSZ tagszervezetek körében (tagszervezetek 60%-a válaszolt a kérdőívre).

A vizsgált 14 fejlesztési terület közül 11-et magas prioritású, meghatározó fejlesztési területnek minősítettek a tagszervezetek, ezek esetében az 5 fokozatú (1- egyáltalán nem fontos, 5 – meghatározó) skálán adott pontszámok átlagértéke rendre 4 fölött volt található, s néhány területen (a kezelés/ellátás egyes elemei; a célzott prevenció; a kezelésbe/ellátásba irányítás, speciális kezelési igényű ellátások; ellátások összehangolása, felépülés központú megközelítés) a válaszok kizárólag a 4-5 értékek tartományára terjedtek ki. 4-es alatti átlagot két stratégiai fejlesztési terület ért el, az „Általános prevenció szolgáltatások fejlesztése”, valamint „A kábítószer-kereskedelem, -terjesztés elleni fellépés hatékonyságának növelése”. A skála elutasítási (3-as alatti) tartományában mindössze 1 fejlesztési terület található, a „Büntetőpolitikai eszközök erősítése a kábítószer-fogyasztás visszaszorítására”.

A vizsgált fejlesztési célok megvalósíthatóságával kapcsolatban „visszafogottabb” vélemények fogalmazódtak meg, ez esetben mindössze 1 fejlesztési cél kapott átlagosan 4-esnél magasabb pontszámot. Mindazonáltal további 11 fejlesztési célt minősítettek „inkább megvalósíthatónak” a MADÁSZSZ tagszervezetek (3-ast meghaladó értékek), és mindössze 2 cél „A kábítószer-kereskedelem, -terjesztés elleni fellépés hatékonyságának növelése”, valamint a „Büntetőpolitikai eszközök erősítése a kábítószer-fogyasztás visszaszorítására” esetében születtek az elutasítási tartományba eső, „inkább nem megvalósítható” véleményt kifejező válaszok. (A kérdőív kitöltését követő beszélgetésen azt tapasztaltuk, hogy itt részben az alacsony hatékonysággal kapcsolatos vélekedések álltak a válaszok háttérében.)

A fontosság és a megvalósíthatóság alapján a vizsgált fejlesztési területeknek némileg eltérő hierarchiája bontakozik ki. E tekintetben a leginkább jelentős eltérés az általános prevenció területén tapasztalható: a MADÁSZSZ tagszervezetek véleménye szerint ez a fejlesztési terület ugyan alacsony prioritású, viszont a leginkább megvalósítható fejlesztési cél. Ezt a tagszervezetek azzal indokolták, hogy sokkal több tapasztalat áll rendelkezésre ezen a területen. A prevenció szintér-szemléletének erősítése is a kisebb prioritású, de relatíve könnyebben megvalósítható célok közé tartozik.

Összességében a kérdőíves gyorsvizsgálat, és a témakörben folytatott beszélgetés alapján azt mondhatjuk, hogy:

- A tagszervezeteket a 2009-ben elfogadott – a jelenlegi kormányzat által nem „irányadónak” tekintett – NDS által megjelölt fejlesztési területeket döntő többségében fontosnak, és többségükben „inkább megvalósíthatónak” tartják, bár megvalósíthatóság tekintetében kevésbé optimisták.
- Az új stratégia vélelmezett prioritásai közül az általános prevenció nagyobb prioritálása a szervezetek véleményében nem jelenik meg, azt egy relatíve könnyen fejleszthető, de más területekhez (pl. az ártalomcsökkentéshez, célzott ellátásokhoz) képest kevésbé fontos területnek látják, ugyanakkor bizonyos szinterek – pl. a családi szintér – fejlesztését támogatni tudják.
- A büntetőpolitikai eszközök erősítése alacsony prioritású, sőt a kábítószer-fogyasztás visszaszorítására irányuló büntetőpolitikai eszközök erősítése kifejezetten elutasított cél a tagszervezetek körében. E beavatkozások tekintetében az alacsony hatékonyság mellett - mint következményes károsodást - a kirekesztő társadalmi attitűdállapotok kedvezőtlen irányú elmozdulását is említik.

A vizsgált fejlesztési célok fontossága és megvalósíthatósága – a MADÁSZSZ tagszervezetek véleményének átlagai alapján

